

Pap Éva

Édes nyár, keserű tél

Élesen emlékszem. November vége volt, és akkor kezdtek el szállingózni a hópelyhek, amikor a szabadkai vasútállomáson ő már fönről a fölkéből hajolt ki, én meg lent a peronon álltam, és elengedtük egymás kezét. Előtte hosszasan búcsúzkodtunk, és azzal vigasztaltuk egymást, hogy hamarosan újra találkozunk. Valójában akkor láttam Rudit utoljára. A mai vénülő szememmel nézve ez egy naiv történetnek tűnik csupán.

Ezerkilencszázhatvanat írtunk. Tavasszal lettem nagykorú, és amikor befejeztem az iskolát, elragadott a nyár a határtalan szabadság és önállóság érzésével kísérve. Apám egy szem lánya voltam, féltett is engem, de úgy csavartam őt az ujjam köré, ahogy akartam. El tudtam érni, hogy bárhova elmehessek, csak rosszat ne halljon felőlem.

Gyakran felpattantam a biciklimre, amit Bécsben egy hétvége alatt a hegedűjével összemuzsikált pénzéből vett. Nem kellett megjátszania, hogy cigány, látszott az rajta. Szikár férfi volt, akin igen jól állt az öltöny. Tőle örököltem a hullámos fekete hajamat és az apró barna szememet, anyámtól pedig a hófehér bőrömet. Így lettem apám szerint egy majdnem ízig-vérig cigány lány.

Anyám mesélte, hogy a nagynéném, a Gizella nem nézte jó szemmel, amikor hozzám apámhoz. Megmondta, hogy a bőrszíne miatt, mert szerinte nem jó ezekkel keveredni. Pedig kettejük szerelméből születtem, ez ellen én sem és ő sem tehetett. Úgy tűnt, hogy idővel megbékélt, de csak később jöttem rá, hogy a lelke mélyén soha.

Egy ideig a barátnőimmal kulturált társaságban, a tánciskolában töltöttem a péntek délutánokat, aminek az anyám, apám és a Gizella is örült. Tizenöt percnyire laktunk a belvárostól, és büszkén tekertem a biciklimet, hogy mindenki lássa. Látták is, mert megfordultak utánam, de lehet, nem is a biciklimet, hanem a mély dekoltázsomat bámulták, én meg úgy tettem, mintha nem is vettem volna észre, csak azért is, még jobban kihúztam magamat.

A tánciskolában fegyelem uralkodott. Az oktató egy töpörödött, kivénhedt táncosnő volt, de attól a csípőjét még úgy ki tudta tekerni, mint anyám a tyúknak a nyakát. Ütemesen a tenyeréhez ütögette a keményfa csattogatóját, és ha valaki eltévesztette a lépést, akkor a lábára suhintott. Meg se mertünk mukkanni. A fiúk udvariasak, intelligensek voltak, nem is értettem, hogy szorult beléjük annyi jó modor.

Amikor kiléptünk a tánciskola ajtaján, az olyan érzés volt, mintha a múltból egy felszabadító jövőbe ugrottunk volna át, és ízlelgethettük a valódi világ számunkra akkor még édes ízét. Izzott az aszfalt, bizsergett a levegő, mi pedig a tüdőnk mélyére szívtuk a nyár pezsdítő illatát.

Az utca túloldala bandák találkozóhelye volt. A Nap sokáig nem akarózott lemenni, és nekünk lányoknak sem volt sietős hazamenni. Ott álltam a Puch Luxus biciklim kormányára támaszkodva, és a többiekkel együtt a fél szemem az éppen ott csoportosuló bandán tartottam. Azoknak hosszú hajuk és szűk szárú nadrágjuk volt, nem olyan, mint odabent a jól fésült tánciskolás fiúknak. Láttam, hogy ők is észrevettek bennünket, stíróltek cigarettával a szájukban, de mi nevetgeltünk, és úgy tettünk, mintha nem érdekelnének.

Ennek a bandának láthatóan Rudi volt a vezére. A lányok vágyálma, a rossz fiú a fényes piros BMW motorjával, amilyen senki másnak nem volt. Alacsony és vékony termetére figyeltem fel a távolból, bizonyára azért, mert onnan nézve hasonlított apámra. És a bőrszíne is, mert az ő fajtájából való, csak Rudinak éles arccsontja és vékony bajusza volt, ami nekem rögtön megtetszett.

Azt láttam, hogy az egyik bandataggal kezét ráznak, és bizonytalan lépetekkel, de aztán felbátorodva felénk tart. Megállt körülöttünk a levegő. Hozzám lépett, és vigyorogva azt mondta: „Fogadtunk, nem hagyod, hogy megcsókoljalak.” Hagytam. Nyert. De gyorsan meg is pofoztam. Így kezdődött a mi szerelmünk, és így végződött a tánciskolai karrierem. Mert onnantól fogva minden szabad időmet vele töltöttem az első hópelyhes téli napig.

Eleinte a Népszínház előtti téren találkoztunk, én a biciklimmal, ő meg a motorjával jött. Vagány fiú volt, és imponált nekem a belőle sugárzó féktelen életérzés, ami valahol mélyen bennem is megvolt. Gyorsan unalmassá vált nekünk a városközpont mindig egyforma nyüzsgése. Egyik alkalommal azt mondta, menjünk egy kört a motorral. Odavoltam az ötlettől, hogy a bandavezér testéhez simulva feszíthetek. Amilyen gyorsan csak bírtam, tekerem hazáig, ő meg mellettem a mindig csillogó motorjával kísért. Betoltam az udvarba a biciklimet, aztán felpattantam mögé, hogy felfedezzük a városon kívüli búzamezők kietlen varázsát. Amíg vezetett, egyik kezemmel a derekába kapaszkodtam, a tenyerem bizsergett, ahogy éreztem a bordáit, a másikkal addig a göndör hajából csigákat sodortam, meg a fülébe szuszogtam, mintha kódolt üzenetet súgtam volna neki. Megérthette, mert hirtelen megálltunk és tudtam, hogy menekülnöm kell: ha elkap, nem hagyja bármiféle viszonzás nélkül. Úgy is lett, futottam, amíg bírtam szusszal, de a derékig érő búzakaralások között már utolért. Én pedig tiltakoztam, míg végül gyorsabban megadtam magam, mint ahogy gondoltam.

Nem bírtuk sokáig egymás nélkül. Bármit tettem otthon, a gondolataim folyton körülötte jártak, ahogy felidéztem magamban az arcát egyik oldalán a zöld szeme csücske melletti anyajeggyel és a szabályos fogsorával, ami kivillant a vékony bajusza alól. Anyám gyakran meg is kérdezte, figyelek-e rá, én meg bólogattam, de fogalmam sem volt, miket mondott. A kakukkos órát néztem, mikor jön már értem Rudi. Amikor megérkezett, dudált a kapu előtt és én repültem. Aztán irány a palicsi strand vagy a város, egy kávézó vagy hónom alatt egy pléddel a búzaföldek, vagy mindez egymás után egyazon napon.

Életünk hihetetlen gyorsan összefonódott, és élveztük az együtt töltött órákat. Eleinte nem terveztük a holnapot, csak a jelen pillanatnak éltünk, és a szabadság ízét kóstolgattuk, talán néha túlzóan is.

Később derült ki, hogy nem csak a banda volt a vetélytársam, amit még miattam sem hanyagolt el, mert ahogy ő mondta: „Kell nekik egy vezér”. Egyszer Palicson az erdőben voltunk éppen, és összezördültünk azon, hogy miattuk nem tud eljönni velem moziba, mire ott hagytam és megindultam a földes úton gyalog. Ő a motorjával jött mellettem, és kérelt, hogy álljak meg és szálljak föl. Én csak mentem, büszkén kihúзва magamat, és inkább szívtam a porfelhőt, amit kavart. Aztán váratlanul gázt adott, és elment. Erre még jobban megsértődtem. Legfőképpen azért, mert gyalog kellett menjek a rekkenő hőségben a legközelebbi buszmegállóig, ami félórányi járásra volt. Másnap a szokott időben dudált a kapunk előtt, és amikor kimentem, a bűnbánó nézésével gyorsan levett a lábamról újra, bár mielőtt megbocsájtottam neki, hosszasan hagytam, hogy kérleljen. Ő pedig bevallotta, hogy bűfelejtésképpen, a másik vetélytárssal töltötte az idejét. Kártyázott, ami akkoriban nem számított főben járó bűnnek. Mindenki csinálta, néha még az apám is.

Aztán eljött az idő, amikor be kellett őt mutatnom a szüleimnek. Apámmal azonnal szimpatikusak lettek egymásnak, bizonyára azért, mert sok közös volt bennük. Miután a konyhaasztalnál megittak öt-hat pohárka pálinkát, megveregette a Rudi hátát és azt mondta: „Járhatsz a Katival, de vigyáznod kell rá, mert ha legkisebb bántódása is esik, kiszagatom a tökeidet.”

Anyám tudomásul vette a dolgokat, mert ha valamire apám rábólintott, akkor az neki is jó volt, de valójában mindig egyensúlyozott közte, köztem, és még a Gizella között is. Ott, akkor apám intett, ő meg csak egymás után töltögette a poharakba az italt.

Várható volt, hogy előbb-utóbb Gizellával is összetalálkozunk. Ez sokkal hamarabb megtörtént, mint terveztem. Nem tudom, hogy volt: Gizellának játszottam-e nagyobb szerepet az életében, vagy ő az enyémben. Ha jobban belegondolok, kölcsönös volt. Mivel egy polgári házban laktunk, ami két lakrészből állt egy közös udvarral, egymásnak nyitott könyv volt az életünk. Gizella akkor már egyedül élt, pár évvel előtte özvegyült meg. Gyermekekük nem született, ezért elég korán engem szemelt ki, hogy rajtam gyakorolja anyai ösztöneit. Anyámnál is jobban tudta, hogy kell gyereket nevelni, és nyilvánvalóan a legjobbat akarta nekem. Így aztán állandó fókuszban voltam. Elnéztem neki a gyakran túlzó anyáskodását, mert ennek ellenére tetszett az ő világa. Egy dáma volt, aki kalap, parfüm, rúzs és a szipkája nélkül ki sem lépett az utcára. A lakása teli volt műkincsekkel, szobrokkal, amelyek nekem már olyan fiatalon is tetszettek, és az előszobája falán függött egy portré, amit egy híres belgrádi festő készített róla. Emlékszem, állandóan cigarettázott, és a lakás minden szegletébe beivódott a füstje. A bagót nála vettem először a kezembe. De azt mondta, elég, ha ő szívja, én jobb, ha nem teszem. Ő pedig bármit mondott, hatott rám.

Ami Rudit illeti, sokkal jobban tartottam Gizella véleményétől, mint a szüleimétől. Amikor Rudi a sokadik pohár pálinka után dülöngélve felállt az asztaltól és én kikísértem, a Gizella épp akkor lépett be a kapun.

Nálam jobban ő lepődhetett meg, mert a szeme nagyra nyílt, ahogy meglátott bennünket, de aztán kedves mosoly tűnt fel az arcán. A karomat gyorsan átvetettem a Rudi vállán és hanyagul ránehezedtem, minél kevésbé legyen feltűnő a dülöngélése, és mutató ujjamat az ajkára nyomtam, hogy meg ne szólaljon, a jó benyomás keltése végett.

Telt a nyár, és haladtunk az őszbe. Elválaszthatatlanok voltunk, engem nem érdekelt más, csak ő. Rudi járt hozzám és kártyázni, találkoztunk, szerelmeskedtünk a házában vagy a szabad ég alatt a szénaillatú mezőkön, és néha civakodtunk, aminek a végén mindig édes volt a kibékülés. Gizella egyre gyakrabban fordult meg nálunk, holott korábban mintha nagyobb távolságot tartott volna a szüleimmel. Ha nem is láttam, de mindig tudtam, hogy ott járt, mert nehéz parfümének illata órákig megmaradt a levegőben. Anyámat is furcsálltam, ő meg egyre többet érdeklődött Rudi felől, hogy miből él, és sűrűn mondogatta, úgy gondolja, a bandázásból nem lehet megélni. Pedig anyámnak nem volt szokása, hogy ítélkezzen, de mintha kifordult volna magából. Ennek következtében megváltozott a korábban szeretetteljesnek mondható kapcsolatunk.

Nem értettem az aggodalmait. Rudi tudott gondoskodni magáról. Szüleinek legkisebb gyermeke volt, a testvérei mind szétszéledtek Jugoszláviában. Az anyja rég meghalt, és az apja mielőtt elment volna, a házat és tetemes összeget hagyott rá, aminek gyorsan a végére vert. A házra vigyázott, hogy ne kótyavetyélje el. Hogy a pénzt a megélhetésére ezután miből szerezte, én sem tudtam, annyi azonban bizonyos, amikor volt neki, nem garaszkodott, gyakran meghívta a bandát is, azok pedig tisztelték annyira, hogy amikor üres volt a zsebe, gondoskodtak róla, ne maradjon szomjas. Aztán kezdődött minden előlről. Később már nem titkolta előttem a kártyázást, sőt büszke volt rá, hogy a szerencse mellé pártolt. Legtöbbször.

Magyarázzkodhattam, de anyám egyre gyakrabban pedzegette, keresnem kéne már egy munkahelyet, és különben is attól tart, nem lesz ennek jó vége. Egyre szigorúbban fogott engem és szekált, apám egyszer ráhördült: „Hagyd, érezze magát jól a lány. Most fiatal. Te is ezt csináltad annak idején, hát nem emlékszel?” Anyám csak összeszorította a száját és hümmögött, én védtem a Rudit, és örültem, hogy legalább apám velem van. Anyámmal a végén már kerültem a találkozást, tartva az újabb számonkéréstől.

Gizellának öntöttem ki a lelkemet, mert éreztem, rossz irányba mennek a dolgok. Ahogy meséltem neki, feltolta az orrán a szemüvegét, és ugyanaz a fintor ült az arcára, mint a kapuban, amit én akkor kedves mosolynak láttam. Ő is furcsa volt, mert ugye, értett a gye-

rekneveléshez, most meg jóformán csak annyit mondott: „Fiatalság bolondság”, meg: „Majd elmúlik, meglátod.” És egyszer kérdezte: „Amúgy milyen legény ez a Rudi?” Váltig állítottam, hogy jó és tisztességes, neki pedig az arcán megdermedt a mosolya, és bólogatott, hogy beszéltessem. Megkönnyebbülve jöttem el tőle, hogy legalább meghallgatott. Távozóban közelebről megnéztem a portréját az előszobában, és egy ravasz mosolyú nő nézett vissza rám a kalapját félig a szemére húzva. Egy pillanatra elgondolkodtam, vajon melyik az igazi, az a mosoly, amit odabenn láttam, vagy az, amelyik az előszobában sandít rám, de erre is később jöttem rá.

Egy alkalommal amikor anyámmal ismét összezördültünk a Rudin, felcsattantam: „Azért mondod, mert nem akarod, hogy találkozzam vele.” Ő elkezdte mondani: „Nem, nem, csak...”, de végképp elegendő lett, hogy újra én vagyok a téma. Meg sem vártam, hogy befejezze, rácsaptam az ajtót és dühösen kirohantam Rudinhoz, aki akkor már dudált az utcán. Rettenetes dolgot követtem el, amit csak gyerek tehet a szülei ellen. Büntetni akartam őket, és aznap éjszaka nem mentem haza, csak reggel. Anyám kisírt szemekkel, apám gyűrött arccal fogadott. Soha nem láttam őket ilyenek. Egész biztos voltam benne, hogy veszekedtek, ami nem volt jellemző rájuk. Nem alhattak egy percet sem, mert nem tudhatták biztosan, hol vagyok, nem történt-e bajom. Igaz, én sem tudtam aludni a Rudinál. Összebújtunk, és az éjszaka álmatlanul telt, mert tudtam, a feszültség csak nő a családban körülöttem, és hogy amit akkor teszek, az tovább szítja.

Rudi ott feküdt mögöttem, mellkasával szorosan a hátamhoz simulva, tenyerem a derekamon átvettett kezén. A csöndben hallgattam az egyenletes szuszogását, és éreztem a vérének forró lüktetését, ami még mindig bizsergette a testem, és hogy ez az édes érzés el ne múljon, megmoccanni sem akartam. Az idilli képbe néha a szemhéjam mögé bekúszott egy lidérces álomfoszlány anyám aggódó arcával, míg végül a kimerültségtől szunnyadtam el hajnalban.

Reggel, amikor otthon beléptem az ajtón, iszonyú cirkusz lett. Anyám a Rudi miatt esett nekem, apám csak azért, mert nem mentem haza. Amikor elfogyott a mondókájuk, bezavartak a szobába, rám zárták az ajtót, de kiszöktem az ablakon. Nem tehettem mást, vele kellett lennem, azok után, hogy előző éjszaka megbeszéltük, köztünk kezdettől fogva szerelmi szövetség van. Értettem a szüleim aggodalmát, de már felnőttem és végső soron az én életemről volt szó. Olyan voltam, mint egy csikó, amelyiket be akarnak törni, és egyre csak vergődtem a zabla szorítása miatt. Ők minél jobban szorították a kantárszárat, én annál jobban húztam Rudinhoz.

Gizella inkább óvatosan kérdezgetett a terveimről. De nem tudtam rájönni, mi a célja vele, nekem akar-e segíteni. Az is megfordult a fejemben, hogy a válaszaimat anyám így akarja megtudni, de mindez nem befolyásolt. Továbbra is kitartóan ragaszkodtam Rudinhoz, és a bennem egyre növekvő dac még jobban erősített. Látták rajtam az ellenállást, és úgy vettem észre rájöttek, nem tudnak mit tenni. Ősz végére fordult a kocka.

Gizella segítőkész volt, ami jól esett, és egy ötlettel állt elő. Akkoriban indultak meg tömegével az emberek Németországba dolgozni, és mivel engem fűtött a szabadságvágy, tettszett az ötlet, hogy Rudival együtt lépünk le. Gizella azt ígérte, ráhatással lesz anyámra, és elintézi mindkettőnknek a munkát és a papírokat. A szövetségesem lett. Örültem, hogy győztesen kerültem ki a csatából, és a magam oldalára állítottam mindenkit. De messze nem így volt, mert a szerelem elvakított, és nem láttam tisztán a helyzetet.

Rudival a földeken egy fa tövében álmodoztunk, az őszi nap melengette az arcomat, ahogy a fejem az ölére hajtottam, és a jövőnket tervezgettük Németországban. Lelkesedtem, hogy a Gizella segíteni fog és vakon megbízhatunk benne. A Rudi sokat veszített, és egyre többet kártyázott, gyanítottam, komolyabban el is adósodott. Egy ideje pedzegettem neki, nézhetne tisztességes megélhetés után. Talán ez is hozzásegítette, hogy végül ráadta a fejét, de

csakis velem együtt. Az ötletet végül apám és anyám is támogatta, és úgy tűnt, végre lenyugodnak a kedélyek.

Egyik nap jó hírral fogadott bennünket a Gizella. Megvan a szállás és munkahely is, meghozza a BMW gyárban. A Rudinak csillogott a szeme, én már láttam magam München utcáin mögötte feszíteni a BMW motorján. Mindketten a szerencsés sorsunk egyengetőjeként tekintettünk Gizellára. Egy pillanatra valami megfeszült. Azt mondta, Rudit már várják, de nem mehetünk egyszerre, mert nekem még egyelőre nem jött össze a munka, kis idő és meglesz. Rudi nem akart elmenni nélkülem, de meggyőztem, hogy menjen, nemsokára utána megyek, mert ez a dolgok menete. Örültünk, és izgatottak voltunk. Én is megnyugodtam, mert úgy éreztem, Gizella anyám helyett anyám, mégis csak ért a gyerekeknélneveléshez, vagyis tudja, mi a jó nekem.

Amikor élesedett a helyzet, anyám visszaváltozott, és olyan volt, mint régen. Nem értettem a pálfordulás okát. Előbb támogatott, hogy menjek külföldre, aztán meg sokat sírt, hogy mi lesz velük, ha elmegyek. Már őszintén sajnáltam. Apám nem szomorkodott, de volt egy olyan érzésem, mintha nem örült volna a terveknek, mégis hagyta magát az árral sodródni, és annyit mondott: „Nem bánom, hogy elmész, ha az neked jó, csak rosszat ne halljak felőled”. Aztán pálinka után nyúlt.

Gizella volt az egyetlen, aki közülük virágozott, és feltűnően lelkesen egyengette az utunkat. Naiv voltam, lelkes, örültem, hogy életemben először mehetek külföldre, ráadásul a fiúval, akibe belebolondultam, és nem is akárhová. Egy pillanatra sem merült föl bennem a gyanú, mi van, ha az egész arra megy ki, hogy elválásznak bennünket. Gizella jótevő volt a szememben, és én feltétel nélkül bíztam benne.

Elérkezett november vége, az utazás napja. Rudi előző nap délután úgy köszönt el a bandától, hogy egy utolsó nagy kört tettek a motorjukkal a városban. Én Rudi házában voltam, közben összecsomagoltam a holmijait, és egy utolsó mámoros éjszakát töltöttünk együtt. Csak az maradt már nekünk, hogy szoros testközelségben legyünk. És valahogy úgy alakult, hogy testünk egy része mindig érintkezett, mintha egyik lettünk volna, amíg el nem jött a hajnal, és ki kellett kelniük az ágyból, hogy elinduljunk a pályaudvarra.

Elindulás előtt megbeszéltük, hogy vidámak leszünk, nem lesz szomorúság és sírás, mert csak egy-két hét, és újra találkozunk. A vonatnál hosszasan búcsúzkodtunk, ölelkeztünk, ő a nyakamat harapdálta szenvedélyesen, aztán én csókoltam vadul miközben szorítottuk egymás kezét, és nevetgélünk azzal a tudattal, hogy pár hét múlva Rudi vár engem a müncheni vasútállomáson.

Hideg volt, és amikor a szerelmem fönt a fülke leeresztett ablakából kihajolt, még megérintettük egymás kezét. Amikor elindult a vonat, akkor kezdett el havazni. Épp olyan sűrű, apró pelyhekben, mint most. Soha nem felejttem el azt a pillanatot. Még utána kiabáltam mosollyal az arcomon, de már elcsukló hangon: „Írjál, amint megérkeztél!” És láttam, ahogy integet nekem, amíg a vonat el nem kanyarodott a síneken. Aztán hazamentem, és napokig alig aludtam a várakozástól.

Gizellát napról napra kérdezgettem, mikor mehetek már utána, habár ahogy teltek a hetek, a lelkem mélyén azt éreztem, valami nagy akadály gördült közénk. Gizella a homlokát összeráncolva rám nézett és azt kérdezte: „Na, jött már levél Ruditól?” Ingattam a fejem, és mondtam, hogy pedig a Rudi biztos, hogy nagyon vár engemet. Talán a posta a hibás. Csönd volt, csak a parketta reccsent egyet. Aztán távozóban az előszobában rám vigyorgott a kalapos Gizella a furcsa mosolyával.

Hetek teltek el, nem jött semmi hír. Több levelet írtam Rudinak, hogy mi történt, de egyikre sem érkezett válasz. Elveszttem a tudatlanság sötétjében, magamra maradtam a gondolataimmal a fejemben. Az étlenségtől és kialvatlanságtól sápadt voltam, és undorodtam a tükörben a saját magam látványától. Szenvedtem, mint a kutya, és ahogy először az aggoda-

lom, később a fájdalom rágta a belsőmet, hogy a Rudi nem jelentkezik.

Anyámnak nem mertem, így Gizellának panaszkodtam és sírtam. Nem jelentett volna vigaszt az sem, ha lett volna valamilyen eladói állás kilátásban, mert a lelkem mélyén ott bujkált, már nem akarok kimenni.

Aztán ahogy teltek a hetek és a hónapok, az aggodalmat és fájdalmat felváltotta a becsapottság érzése és a keserű gyűlöleté, mert bizonyos voltam, hogy Rudinak esze ágában sem volt engem várni. Én, aki kitartottam a becsületessége mellett, sokáig nem tudtam megérteni, hogy akkor miért játszotta meg a nagy szerelmet.

A Gizella is megerősített ebben, amikor Rudira terelődött a szó. Ő egyre hajtogatta: „Elejétől fogva sejtettem én, hogy komolytalan és hálátlan ez az ember”.

Ahogy elérkezett a tél, és elkezdtek hullani az első hópelyhek, még mindig gyakran eszembe jutott, vajon kivel és hol lehet. Összeszorult a szívem, a gyomrom, és a keserűség is előjött, visszagondolván, hogyan lett a történetünknek befejezetlenül vége. Akkor már megvoltak a papírjaim Svédországba, amit szintén Gizella segített megszerezni. Még férjet is talált nekem, amiért hálás voltam neki. Hogy kijuthassak, azért mentem hozzá egy nálam jóval idősebb férfihoz, akit egyszer láttam életemben. Persze utána elváltam, és évekig kerestem az igaz szerelmet, de ez egy másik történet.

Évekkel később, amikor már kint éltem, egyik karácsony előtt anyám telefonált, hogy hirtelen meghalt a nagynéném, és egyenesági örökös nélkül rám hagyott mindent. Idő előtt hazautaztam, hogy a hagyatékát intézzem.

A halálának nem örültem, de vigasz volt, hogy a dísz tárgyai, amik annyira tetszettek, végre az enyéim lehettek. Példaképem volt ő mindig, és végeredményben sokat köszönhetek neki. Ott álltam a lakásának dohányfüstös falai között, és félretettem egy mellszobrot, gyertyatartót, az ékszereit és néhány apróságot, amit magammal akartam vinni az emlékére. Hoszszasan néztem a kalapos portrét, amiről mindig ugyanazzal a furcsa vigyorral nézett rám. Leakasztottam a képet és nekitámasztottam az asztalon a falnak, és nézve őt azon gondolkodtam, hogyan értékelhette a saját életét, istenigazából mi volt a szívében, amit magával vitt. Vajon hogyan élte meg, hogy korán elveszítette a férjét, hogy soha nem született gyereke, és pótolta-e én valamelyest neki? Igazából szeretett-e engem attól, hogy apám véréből lettem? Erről soha nem beszélgettünk, ha együtt voltunk.

A szekrényekbe is benéztem, áthajtogattam az elegáns ruháit, amikből még áradt a nehéz parfümjének illata. A kabátja zsebéből egy zsineggel átkötözött csomagot húztam elő.

Egy köteg levél volt. Nekem címezve. A pecsét és dátum: 1960 novemberétől 1961 szeptemberéig, München. Rudi. A szívem úgy vert, majd kiesett a mellkasomból. Leültem az asztalhoz, szembe a kalapos Gizellával. Behunytam a szemem, és mély levegőt vettem, hogy lenyugodjak. A falnak támasztott képe előtt ott feküdt a szipkája, benne még egy meggyújtatlan cigarettával. A kezembe vettem, és bár azóta nem emeltem a számhoz ilyesmit, mióta megmutatta, hogyan kell azt csinálni, rágyújtottam. Beleszívtam, a füstöt lassan a képébe fújtam, és az ő sunyi mosolyával néztem vissza rá.